

Annotationes In sextum lib. Phisicorum. §.

Egit Alex superior lib. de partibus subijcti motus. In hoc lib. aut. de ipso etiam motu disputat comparat in cum partibus integrantibus ex quibus constituitur quattuor aut. Sic liber absoluitur in quarum prima ostendit Alex. om. motum esse indivisibilem. In 2^a quot modis dividatur. In 3^a de divisione quietis pertrahat. In 4^a deniq. dubia quadam Zenonis & aliorum quorundam dissolvit.

Quod nullum continuu ex indivisibilibus Componatur Caput i^{um}

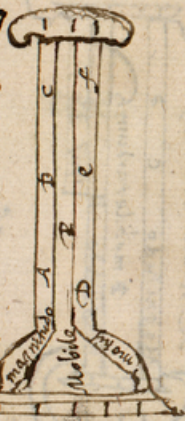
Vt pateat omne continuu divisibile esse ac proinde motum qui in rebus continuis numeratur ostendit Ar. Socap. h. in prima p. sequentis nullum continuu constare ex indivisibilibus ut ex partibus integrantibus quod imprimis probat rationibus ad magnitudinem magis quam ad alia continua pertinentibus, deinde ostendit eandem esse rationem in motu ac tandem in tempore, quod igitur nullum continuu ex indivisibilibus ut ex partibus integrantibus constituitur primo ita confirmat. si continuu componere tur ex indivisibilibus ut linea ex punctis, aut puncta esse in linea inter se continuata aut contigua, aut continuata vel deinceps; sed nullo horum modorum esse potest. quod continuu non componitur ex indivisibilibus. Minorem suadet, h. i. quod ad posteriora oves duas partes. Nam continuo sunt quorum ultima sunt unum. Contigua v. quo rum ultima sunt simul: sed indivisibilia non sunt ultimum aut in re indivisibili non sit aliquid ultimum & aliud quod non sit ultimum: quod ultima puncta nec potest esse continuata in linea, nec contigua. Praeterea quod non sit contigua etiam probat nam contigua tangunt sese, vel quod puncta tangerent sese. si scilicet tota & pars unius tangeret partem alterius vel unum si scilicet totum tangeret partem alterius vel unum si scilicet totum tangeret partem alterius: sed indivisibilia carent partibus: quod si se tangunt se si scilicet tota. At qui ex indivisibilibus quae ita se tangunt non potest fieri continuu. Et enim continuu debet constare partibus diversis. Hoc est quod una extra aliam sit: quod quae sunt divisibiles quomodo est ipsum quod constituitur et quae sunt in diversis partibus loci quod indivisibilibus convenire non potest: quod puncta non potest esse contigua in linea. Deinde probat 3^{am} p. minoris quod si puncta non potest esse deinceps in linea. Nam ea sequuntur deinceps inter quae nihil eiusdem generis.

gnis interiecti: sed inter quae cum quod duo puncta linea e interiecta in qua puncta
reperiuntur: 9° puncta no sunt dem esse in linea.

Præterea indivisibilia 2° rōe ostendit continua nō componi ex indivisi-
bilibus ut ex partibus integrantibus. Nam unumquodq; dividitur in eas ex quibus cons-
tat nam ut ex partibus integrantibus: 9° si continuū componeretur hoc modo ex indivisi-
bilibus in ea quoq; divi deretur quod nō e concedendum.

Nullum autē genus. Dixerat inter quae cum quod duo puncta interiectam ee
lineam omneq; continuū dividi in semper divisibilia vtrumq; hoc loco rōe cōfirmat. Illud
quidem qm cum ostensum sit puncta in linea nec ee continua nec contigua necesse e
ut inter ipsa aliquid interiectum sit: sed nō p̄ aliud ee nisi lineo: 9° inter quae vis duo
puncta linea interiecta e lineo. Minorem suadet nam vel quod interiectum e inter
puncta e divisibile aut indivisibile: non indivisibile qm vel eet continuū cum pun-
ctis vel ipsis contigua quod supra impugnatum e: 9° e divisibile quod aliud ee nō p̄
nisi in lineo. Alterum v^o probat quia si divideretur continuū in indivisibilia unum in
divisibile tangeret aliud in continuo quod ostensum e ee falsum: Consequens p̄ quō
partes continui tangunt se ad invicem imo continuatae sunt ac proinde earū extre-
ma sunt unum.

Eiusdem autē rōis. In 2° p̄. huius capituli ostendit Ar eandem ee rōem in
motu atq; in magnitudine ut componantur vel non componantur ex indivisibilibus
ut ex partibus integrantibus, nam si magnitudo constat tribus partibus a b c indivi-
sibilibusq; totidem etiam constat motus supra ealem magnitudine factus s b e f
qua tribus prioribus respondent. Ut aut probet motum nō constare ex indivisibilibus
ut magnitudinem duo quadam praevittit. Alterum e cum motus adeo necium ee
ut aliquid moueatur. Quam aliquid mouetur praeter ee motum: Alterum e hōmō
pōe ut dum quidpiam mouetur simul eo sit mutatum quo mōbatur ut si quis hēbas
prosequatur hēri nō p̄ ut simul q̄eat hēbas et hēbas perueniat. Deinde ita argu-
mentatur. Aut motus ille constat tribus hōmō partibus indivisibilibus qua vni ijs ex
quibus magnitudo constat, componitur ex ipsis ut ex motibus aut non: si ut ex motibusq;
9° cum adderet pars motus b qua mobile p̄ mouebatur per a partem magnitudi-
nis prius mobile dicebatur pertransire p̄ a quam pertransisse ac proinde b pars
motus, et ex consequenti a pars magnitudinis erat divisibilis. Etenim mobile p̄
simul pertransiret ac pertransisset p̄ a, aliquid dum mouebatur simul eo iam
peruenisset quo mōbatur, quod e contra 2^{am} suppositione. Quod si motus ille
constat partibus indivisibilibus non tanquam ex motibus partialibus sed tanquam
mutationibus momentaneis quibus simul res mutatur & mutata e, sequitur mo-
bile pertransita magnitudine motum ee cum tamen nūquā fuerit verū quod
moueretur.

moueretur. Sequitur etiam mobile per totam magnitudinem simul quiescere et moueri quod est absurdum. nam cum mobile in quacumque parte magnitudinis vel quiescat, vel moueatur, mobile autem per totam in nulla illarum partium indiuisibilem moueatur in omnibus quiescet ac promde in tota magnitudine cumque ponamus mobile moueri per totam magnitudinem sequitur mobile simul moueri et quiescere.

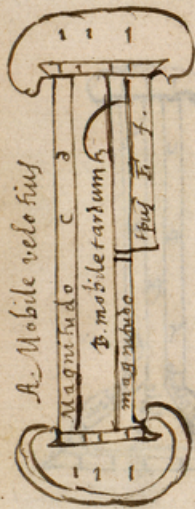
rex

Similiter etiam de tempore. In 3° ^{parte} capitis sui caput incipit ostendere eadem quoque rationem conuenire in tempore qua in motu et magnitudine reperitur ut in motu diuisibilia sint aut ex indiuisibilibus minime constituta. Nam si omnis motus diuisibilis est id aut quod aqua celeritate mouetur in minori tempore minore magnitudine pertransyt quam maiorem spū et diuisibile erit. id enim in quo summi partem maius et minus diuisibile necesse est rursus si spū quo mobile per magnitudinem mouetur diuisibile est ipsa etiam magnitudo erit diuisibilis in parte media eius spū mouebitur mobile per alteram magnitudinis partem atque aqua celeritate.

Ad diuisione sporis sequitur diuisio magnitudinis Cap. 2um

Hoc caput in 3^{is} partibus diuiditur. In earum prima confirmat simpliciter Aristotelem conclusionem sporis et de tempore. Præsertim autem quam id confirmet sua mittit non nulla. Unum est illud mobile velocius esse alio quod in tempore æquale maius spatium conficit. Aut in breuiori æquale, aut in breuiori maius spatium præcurrat, quod Aristoteles ostendit. Deinde cum autem quod autem quidem motus, alterum superponit. Item motum esse in tempore, et in omni tempore motum velociorem esse, tardiozem esse tempore. Postquam cum inquit, quæ cum ita sint, incipit ostendere institutum. Item tempus esse continuum, et diuisibile in ea quæ semper diuidi queant. Argumentatur hoc modo. Mobile velocius alio in breuiori tempore æquale spatium conficit: moueatur ergo mobile A, velocius per spatium 4. palmorum in tempore unius hora, mobile autem B, tardum non poterit in eodem tempore percurrere totum spatium: percurrat ergo dimidiam partem spatij unde iam habetur spatium diuidi. rursus mobile B, in una conficit in hora dimidiam partem spatij: ergo mobile A, velox percurrat eandem partem breuiori tempore scilicet dimidiata hora: qua propter spū etiam diuidetur. Rursus mobile A, in dimidiata hora dimidiam partem illius spatij pertransibit: ergo mobile B, in dimidiata hora non poterit percurrere dimidiatam partem illius spatij, sed quartam eius partem, ac hoc modo diuiditur iterum spatium. Rursus quod poterit eadem arte spū diuidi, cumque hoc modo possimus in infinitum progredi diuidendo spū propter velocitatem mobilis unius spatium propter tarditatem alterius, efficiatur ut spatium siue magnitudo et tempus eandem habeant rationem quo ad diuisionem, atque adeo nec spū et

nec spū

ut nec spū ex indivisibilibus componatur sed in semper divisibilea sit divisibile.

Ym super et ex Sisce. Aliaroe id ipsum ostendit qua sumitur ex eod modo loquendi. nam si mobile quod aequali mouetur certum aliquod spatium percurrat mediam eius partem immediate spū conficiet, 1/2^{am} eius partem in 3^a parte spū ac proportione quadam in infinitum poterimus progredi, quare ut magnitudo sua spatium ita et spū continuū, i. in infinitum divisibile

tex

Atq; si alterum. Sequitur secunda pars huius cap in qua Ar^s Sancta hinc conclusionem. In magnitudine hⁱ spūe quo illa percurritur eadem rāo ē quo ad finitum vel infinitum siue infinitum accipitur sūm dīuīōnem, siue sūm extētionem. Ex quo obiter soluit roem qua Zenonotum e medio allebat. Argumentabatur n, hoc modo. In magnitudine sunt infinite p^{tes}. sed infinitum nō pōt absolui. 9° magnitudo nō pōt percurri quare nō ē motus. respondet Ar^s nō eē inuēniens percurri infinitas partes magnitudinis qn quidem hⁱ spū in quo percurruntur infinitas etiam partes habet, al^s etiam soluit Ar^s Sanc roem octauo lib. phisicorum cap. octauo ut eoloco videbitur. De

tex

Designetur n. Conclusionem ppositam duabus roib; suadet, prior ē Sumō sumatur magnitudo finita v. grā decem cubitorum hⁱ spū in infinitum quod parte consumitur in magnitudine percurrēda. Quisus a tempore auferatur pars aliqua s. vna hora in qua mobile percurrat partem aliquam dicte magnitudinis tum sic. pars magnitudinis quam mobile pertransit in vna hora habet proportionē finitam ad totam magnitudinē 1/10 et hora habebit proportionē finitam ad spū qd consumitur in tota magnitudine percurrēdo; quare non erit spū in infinitum ut dicebatur.

tex

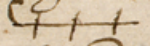
Præterea si non. Posterior rāo solum a priori solum differt eo quod in hac prob^o partem magnitudinis nō consummere spū in infinitum. Argumentatur igr^o hoc modo; pars illa magnitudinis quam mobile pertransit in parte certa spū s. in vna hora sū verbi grā vniū cubiti: cum igr^o tota magnitudo decem cubitis absoluat^{ur} ad aquate q; mensuretur decem quosq; horis, mobile totam magnitudinem conficiet; quare non in spūe infinite. nec dici pōt in qualibet parte magnitudinis pertransēnda consummi spū in infinitum. Cum n, alt^o cap. sit spū finitū s. v. hⁱ spū in infinitum, atq; in breuiori spūe percurratur pars quō in totum profectim sine huius partis dabitur spū terminus quo illa absoluitur. quare spū illud infinitum erit.

tex

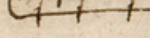
Pater igr^o ex Sisce. Sequitur 3° pars huius cap. In qua vlt^o ostendit Ar^s nullum continuū eē diuisibile, componi ex diuisibilibus. v^o probationis hⁱ ē

tex

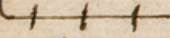
Magnitudo

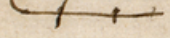
Tempus

Mobile velox

Mobile tardum

Hec est sit magnitudo composita ex tribus indivisibilibus, & assignentur duo mobi-
 lia quorum alter sua velocitate excedat alium terum proportione sequenti
 i. proportione qua est trium ad duo. Si ergo mobile velocius in tempore constanti
 bus indivisibilibus pertransit totam magnitudinem mobile tardum eodem
 tempore pertransibit duas partes s. duo indivisibilia eiusdem magnitudinis.
 Cum autem partes temporis debeant respondere partibus magnitudinis supra qua
 mobile mouetur, tempus in quo mobile velox mouetur, dividitur in 3as partes in-
 divisibiles respondentes partibus magnitudinis. Quibus ergo idem tempus dividi-
 tur et duas partes aequales respondentes duabus partibus ex quibus constat mag-
 nitude, supraquam mouetur mobile tardum. Quare cum tempus constanti tribus
 in indivisibilibus non potest dividi in duas partes aequales nisi indivisibile me-
 dum dividatur in duas partes aequales, sequitur indivisibile potest dividi in duas partes
 aequales quod quidem cum absurdum sit, quod nequaquam erit concedendum
 continui componi ex indivisibilibus

Utrum in Continuo dentur indivisibilia

Q. Prima.

Parti negativa cuiusque sunt argumentis ut confirmari et quod si in linea v. g.
 darentur puncta, aut prater collectionem omnium punctorum eius darentur alio-
 aliqua alia entitas, qua linea diceretur, aut nulla esset talis entitas: si esset, ianda-
 rethi linea in qua nulla darentur puncta, nam, si darentur non esset entitas, prater
 collectionem omnium punctorum, si aut nulla esset talis entitas, sequeretur lineam ex
 solis punctis, ac promde ex indivisibilibus esse compositam quod fieri nequit: igitur in
 linea nulla puncta danda sunt, & ex consequenti in nullo continuo admittenda sunt in-
 divisibilia.

2° si linea ^{in linea recta} inrecta darentur puncta indivisibilia quibus terminarethi
 videlicet divina virtute sublatis maneret linea infinita, hoc aut concedendum non
 est: nec igitur concedenda sunt indivisibilia in continuo.

3° partes linea seipsas possunt mutuo copulari nullo puncto interueni-
 ente, quod partes subsistit sublati quantitate diuina virtute seipsas uni-
 rentur, igitur indivisibilia ista ideo non sunt in continuo admittenda ut partes
 ipsorum integrantes copulentur. In qua sententia est gregorius in 2°
 dest. 2. q. 2. arti. 1. con. 3^a & durandus eodem lib. et d. q. 4. prope
 finem, ille enim, ois negat indivisibilia mechanici, sic v. putat non esse aliquid positum.

Pro explicita.

Pro explicatioe Suius q¹ Sciendum est indivisibile multis modis usurpari. Inter-
 dum n^o d^r indivisibile quod nati in p^{te} integrantes ex quibus constat. Secan^o p^{te}
 ut aelum, nonnunquam v^o id quod caret partib^{us} integrantibus d^r indivisibile quod mul-
 tis modis contingit, aut n^o res spiritualis est et extra genus quantitatis, ut angelus, anima realis
 et intell^{us}, aut ~~partes~~ ^{partes} aliquo m^o ad genus quantitatis. Hoc aut^{em} d^r p^{te} ad quantitate
 discretam ut unitas, quae est primum numeri, aut ad quantitate^m continuam, quod rursus
 aut caret positione in continuo, ut mystans, aut mutatum est: aut s^{ed} positione in con-
 tinuo, quod quidem si indivisibile est et ex parte d^r punctum: si v^o divisibile est s^{ed}
 longitudinem, sicut d^r linea: si v^o divisibile est s^{ed} longitudinem et latitudinem dum
 taxat d^r superficies. q^o igitur excutata est in intelligendo de his indivisibilibus quoad
 quantitate^m continuam pertinent.

Ad q^{em} igitur Sacconel^{us} v^o d^r est. In continuo danda sunt indivisibilia quae sunt inho-
 positione. In quatuor d^r sententia est B. B. multis in locis et scilicet in 2° de 2. q^o 9. Cap. redus
 ibidem q^o est art. 3. in responsionibus ad argum^{ta} contra 2^{am} concl^{em}, et alij plerumq^{ue} est est
 v^o est alij sententiam imp^{er}. B. B. ex lib. predicam. ubi h^{ic} h^{ic} h^{ic} ac superficiem quae quaedam
 ex p^{te} indivisibiles sunt inter p^{te} quant^{it}. numeravit quod n^o fecisset nisi linea et su-
 superficies est vera entia realia et positiva.

Concl^o

2^a quia ex Ar^{istotele} h^{ic} in quarto lib. locus est finis primus corporis continentis: sed in
 corpore continente nihil datur quod sit finis primus progredientibus a corpore continen-
 te prater superficiem indivisibilem concavam continentis: q^o danda est superficies indivisi-
 bilis Minor prob^{at}, q^o data quavis parte corporis continentis eius medietas est prior ea p^{te}
 quae est versus contentum. V^o medietas Suius medietatis ad huc est prior et ita in finit^o.

Praterea Ar^{istoteles} est eodem lib. docuit locum et locatum est equalia inter se, quod n^o p^{te} est
 verum nisi nove loci intelligatur superficies indivisibilis corporis continentis. 4°
 praterea Ar^{istoteles} 5° phisiconum cap. 3° docuit sese tangere quorum vltima sunt, et est s^{ed}
 in eodem situ spatij: sed p^{te} nihil p^{te} assignari in duobus corporibus tangenti-
 bus quod sit hoc modo simul cum alio prater superficies indivisibiles terminantes cor-
 pora: q^o admittenda sunt superficies indivisibiles. ||

Sed hoc praterea confirmatur Sacconel^{us}. Prima sit. Si daretur corpus perfecte rotundum
 collocareturq^{ue} super corpus perfecte planum tangeret illud, et n^o s^{ed} in aliquid divisibile
 ut ostendunt mathematici s^{ed} in aliquid indivisibile tantum ac proinde admittenda
 sunt indivisibilia in illis corporibus quae se tangunt.

2^a Aliquid sporis existit simul, et non divisibile alioquin daretur pars sporis quae est
 permanens et non successiva: q^o indivisibilia sunt admittenda.

3^a Mouetur mobile quoddam ab uno loco in alium ^{significatur} in medio locus
 equalis mobili: hunc sic mobile erit in illo loco per aliquam durationem sporis
 in quo mouetur non divisibile, nam alij quiesceret in e^o loco: q^o in duratione in
 divisibile, quare datur in spore duratio aliqua indivisibilis: ita q^o patet da^{ta}
 est in continuis Sumo^{rum} indivisibilium, quae sunt entia positiva n^o aut negativa.

Ut Duradus

Et dicitur putavit. ¶ Ante solutione v. Argumenta q. initio proposita sunt ad
 uertit cum continuo aliquod in duas partes secatur corum si id indubie quo co
 pulatur. resultareq. in singulis partibus diuisis. Singula indubie quibus termina
 tur ut cum lignum in duas partes diuiditur corrumpitur superficies qua p. illa copu
 labantur. Et in quavis earum resultat noua quaedam superficies qua terminantur.
 contrario aut cum ea qua diuisa sunt continuantur corrumpuntur duo indubie
 quibus antea terminabantur. resultat unum quo mutuo continuantur.

Restat ut argum^{ta} initio proposita soluamus. Ad primum quid eadem prater collectionem
 oum punctorum qua sunt in linea dari entitatem suam qua sit linea. eam in
 sine punctis nullo modo existere potest: quia cum punctus copulatur punctis implicat con
 tradictionem. eam dari quin puncta includat. unde non sequitur lineam esse collectionem
 suorum punctorum sed potius esse quantitatem quandam ex ijs partibus integrantibus
 compositionem qua punctis copulantur. //

Ad 2um dicitur quod si bene per suam omnipotentiam afferret puncta terminantia li
 neam rectam eamque sine punctis conseruaret. maneret linea infinita non posita quasi
 esset extensa in infinitum. sed negatur quia nihil haberet positum quo finiretur ac
 terminaretur. non secus ac punctum dicitur ab illo 3° philosophorum infinitum. non habet
 finem //

Ad 3um neg. e. antece. Neg enim eadem e. rad. et in partibus linea et partibus
 substantia. Nam p. substantia separata quantitate etiam si eent unita non tunc eent con
 tinua. partes autem linea si uniantur punctis sunt unum Continuum.

Vtrum Continuum Componatur ex indi uisibilibus ut ex partibus integrantibus

Q. 2.

Cum superiori q. ostensum sit in continuo dari indubie proximum et
 inguramus componaturne continuum ex indubie partibus ut ex partibus integrantibus.
 pars igitur affirmatiua. Si argumenta ut suaderi. in primis hoc m. Indubie
 includuntur in suis continuis. Et ut Ar. docet Lib. 1° posteriorum cap. 4. de ipis
 dicitur in 1° dicendi forte ac promde ad eorum certam pertinent non ut non aut formo
 ipsorum. q. ut p. integrates. //

2° Indubie partes pnt esse aduicem immediata: q. ex ipis componitur continuum.
 Conseq. ab oibus admitti consuevit. Antecedes suaderi. nam dua linee discrete
 pnt sese tangere utem duo corpora ut celi non aliter quam punctis et superficiebus.
 3° dua puncta pnt esse immediata. dua etiam superficies. sed qm pnt responderi non esse
 in commodum dua indubie duorum discretorum esse inter se immediata ex quibus
 in nihil maius resultat. esse tunc absurdum si in eodem spore. seu in eodem continuo repe
 tiantur.

Trianguli: Ariter suaderi potest eadem anteece. Tangant se se mutuo duo corpora sui ex
 tenuis superficiebus ut aer & aqua: deinde sumatur lignum rotundum quod partim
 aqua, partim aer contingat, cum igitur lignum tangatur a duabus lineis circularibus
 extremis sese tangentibus aqua & aeris, in ipso etiam ligno dabuntur duae aliae
 lineae quae duabus prioribus respondeant: quare cum illa sint immediata haec quoque
 quae in ligno sunt erunt immediata: quare in continuo dantur indivisibilia mediata.
 3° inter punctum quod est initium lineae & caetera omnia puncta eiusdem lineae nihil
 est interiectum: 2° punctum est immediatum punctis eiusdem lineae. Anteece probatur nam
 si aliquid interiectum est vel est punctum vel lineae, non punctum, nam a logicum non
 esset iam accepta caetera puncta, nec etiam lineae: quia in eo includitur punctum & ex
 consequenti non esset sumpta caetera puncta: 2° inter punctum quod est initium li-
 neae & caetera omnia puncta nihil est interiectum.

4° Ex his integratur vel continua in qua dissolvetur sicut impossibile dividetur
 in omni sui partem: sed si dividetur in omni suam partem in indivisibilia dissolvetur
 2° continuu componitur ex indivisibilibus

Ita in no obstantibus haec una accessione quae ista explicabitur. Continuu non com-
 ponitur ex indivisibilibus ut ex partibus integrantibus pro eius vero confirmatione
 illud prius est intelligi iuxta historicorum sententiam qui continuu ex indivisibilibus
 constitutu esse existimant supponendum esse indivisibile additu indivisibile efficere
 maius continuu. Nam cum continuu consumitur habensque partes extra partes si
 constat ex indivisibilibus ^{ut ex} partibus integrantibus, necesse est ut indivisibile appo-
 situm indivisibili efficiat maius continuu. Supponendum est etiam iuxta eorum sente-
 tiam nullum continuu finitum componi ex indivisibilibus infinitis. Nam si indi-
 visibile additum indivisibili efficiat maius continuu, appositis infinitis indivi-
 sibilibus efficeretur infinita extentionis continuu constabit: quod pluribus indivi-
 sibilibus id ^{quod} maius est, id autem quod minus partionibus. His positis facile impugno-
 bitur haec opinio praeterquam quod ab Alie satis in futurum esse videatur. Imprimis
 quidem hoc modo. Sit linea LM, constans vero quatuor terminis indivisibilibus g,
 supra illam describantur duo latera LA, gM, aequalia inter se ita ut
 efficiant triangulum, describatur deinde linea inter puncta b, c, quae saltim
 duobus punctis constare debet si quidem est divisibilis ut sensu patet, postea des-
 cribatur alia parallela inter puncta d, e, quae quia est maior superiori constabit
 saltim tribus indivisibilibus, rursus describatur alia inferior inter puncta f,
 g, quae saltim constabit quatuor indivisibilibus, tandemque alia describatur inter
 puncta h, y, quae constabit quingus indivisibilibus. Haec igitur linea erit maior
 quam linea LM, quam supponimus constare quatuor terminis indivisibilibus
 hoc autem est contra sensum: quod continuu non componitur ex indivisibilibus sicut ex
 partibus integrantibus.

cto

Praterea

Præterea si continuū componeret ex indivisibilibus sequeret̃ diametru eē comme-
 surabilem lateri contra Mathematicam demonstrationē alterū sequeret̃ aut
 diametrum eē æqualem lateri, aut habere duplam proportionem quorū vtriusq̃
 impossibile ē & contra sensum. Prior pars sequella prob̃. Nam cum diame-
 ter & latus sint lineæ finitæ constabunt ex indivisibilibus certo quoddam ac-
 cēt & latus hinc lineæ finitæ cuiuscumq̃ numerus ē commensurabilis: q̃ diame-
 ter est commensurabilis lateri. Illud ṽ. tunc dicitur commensurabile alteri qm̃ dati
 aliquid in altero quod sit vtriusq̃ pars aliqua: At si continuū componatur
 ex indivisibilibus indivisibile vnum erit pars aliqua, tum diametri, tum la-
 teris; q̃ si componatur continuū ex indivisibilibus dabitur diameter com-
 mensurabilis lateri. Posterior aut̃ pars sequela ostendit̃ nam describitur quo-
 dratum & a quovis puncto vnius lateris ducatur lineæ recta ad punctū oppositū
 positum deinde describitur diameter ut patet in hac figura; si ergo continuū
 componatur ex indivisibilibus vel in diametro inter quorū duo indivisibilia
 duarum linearū quæ ducantur a punctis immediatis vnius lateris ad puncta immēdi-
 ta alterius, interiectum ē aliquod indivisibile aut non: si nō ē interiectum: q̃ dia-
 meter nō constat pluribus indivisibilibus quam alter latus, quare diameter erit
 æqualis lateri: si ṽ. interiectum ē cum eadem ratio sit ut inter quasvis alias
 duas lineas interpositum sit vnum indivisibile; erit diameter duplō maior late-
 re, quod erat prob̃m. Alia demonstrationes sunt quibus hac assertio probetur
 & opposita fida reputatur, quas videre ē apud Scotum in 2° dest. 2° q̃ 9° ad argum.
 gregorium ibidem q̃ 2°. & solum Gaetano & apud alios. Autorem sup̃ est ut argu-
 menta nullo proposito dissolvamus, Ad ṽ. dicitur q̃ indivisibilia pertinere ad eē-
 tialē definitionem continuorum ac si haberent formas respectu partium
 integrantium, quas copulant quatenus mediante divisibili ea quæ alioquin eēt
 multa simpl̃ entia efficiuntur vnum quoddam ens perse. //
 Nec ṽ. in commodum ē id quod Durandus objicit in vno continuo eē multas reluti-
 formas imō infinitas cum in quovis continuo imputa sint indivisibilia copulatio:
 eēt n. in commodum si concederemus indivisibilia eē proprie ac vere formas
 continuorum. Illud tñ quod dicimus indivisibilia s. pertinere ad eēntialē def̃m
 continuorum, sic ē intelligendum, ut nō dicatur certum aliquod indivisibile
 pertinere ad eēntialē def̃m alicuius continui, sed aliquod indeterminatum. Nam
 si dua partes alicuius continui mutuo sequerentur, contrumpetur illud indivisi-
 le, quo & partes collocabatur & ab antur quæ si iterum conungantur effici-
 ent̃ idem num̃ continuū quod ante erat nec tñ partes eodem indivisibili copu-
 lantur; Quare illud certum indivisibile non pertinet ad eēntialē def̃m
 cuius continui, sed potius indivisibile aliquod indeterminate sumptum. //

Ad 2um Argum^{tu} 8

Ad 2um Argumentū. neg. ē antea. et ad probationem danda ē solutio ubi assigno-
 ta, et ad sequentem probationem negandū ē duobus illis lineis immediatis aeris et aqua
 respondere in ligno duas lineas, cum n. illa linea sint simul seu in eodem situ ut
 § 3 ex def. contiguorū. Indivisibile quod additum indivisibili nō facit manifestū eodua-
 bus illis lineis aeris et aqua immediatis nō respondent in ligno duas lineas sed
 una solum.

Ad 3um dicitur ē inter punctū quod initū ē linea & cetera oīa puncta eiusdem li-
 nea diuisim sumpta anteriorē tamēē lineam, ac prōinde interposita ē infinito
 puncto, at v. inter punctum quod ē priūm lineae et cetera oīa puncta collecti-
 ue sumpta nihil ēē interiectum ut argumentum probat, inde h. nō colligi punctū
 ēē immediatum punctū in eadem lineae qm̄ t. ita illa collectio punctorū nullum ē
 punctum quod sit immediatum punctū quod ē priūm lineae.

Ad 4um neg. ē mai. ob id nam quod contradicōem implicat continuū ēē diuisum
 in oēm sui partem qd̄ dioluere in oēs ex quibus nō constat.

De motus diuisione Cap. iij

n Docuit Aristoteles motum ēē diuisibilem, nunc v. aggredeus huius libri 2^{am} p^{em}
 ostensurus qd̄ cap. sequenti motum diuisibilem ad diuisionem spōrit, tum ad diui-
 sionem mobiliū prius hoc cap. non nullas conclusiones proponit quarū i. a. ē Summa.
 Instanti quod supponitur ēē id spōrit quod per se sola primo existit hoc ē nō rōe alte-
 rius, ē indivisibile quoddam, reperitur qd̄ in tempore. Hanc probat Aristoteles copiose in
 contextu ut videre ē //

tex

n Atqui nihil in ipso. 2° concl. ē Summa nihil potest moueri aut quiesce-
 re in instanti. Huius proborem partem probat. qm̄ si aliquid moueretur in ins-
 tanti. Sequeretur instanti potest diuidi, quod ē incommodum. sequellam ostendit
 qm̄ si mobile tardius moueatur in instanti, nec percurreret aliquam magnitudi-
 nem spatium ve, sed eandem magnitudinem debet pertransire celerius in bre-
 uiori duratione: qd̄ instanti diuiditur in p^{em} aliquam ipso minorem: posteriorē
 quoq; partem imprimis ostendit. Qm̄ ut constat ex fine cap. quarti superioris lib.
 illud solum dicitur quiescere quod non mouetur qd̄ ubi, et aptum ē moueri, sed
 ostensum ē nihil potest moueri in instanti: qd̄ nec potest quidquam in instanti quiescere //

Præterea, si quidpiam potest quiescere, & ex consequenti moueri in instanti. Sequeretur
 idem mobile simul quiescere & moueri, quod ē manifeste falsum. sequella p^{br}.
 Nam fieri potest ut idem mobile nōta medietate priori huius horæ moueatur &
 in tota posteriori quiescat: cum qd̄ idem instanti indivisibile sit ubi que-
 medietatis

medietatis, id aut quod mouetur in toto aliquo spore mouetur in quo illius in quo
 aptum e moueri, similiq; id quod quiescit in toto aliquo tempore, quiescat in quouis
 ipsius, in quo aptum e quiescere effectus ut si quidpiam possit quiescere aut moue-
 ri in instanti idem simul quiescere possit ac moueri

tex

Omne aut quod 3^a concl^o e Sumoi. omne quod mouetur e diuisibile

quam ita probat. omne quod mouetur dum mouetur debet ee partim in h^o aquo
 et partim in h^o adquem: Id aut ee no pot nisi id quod mouetur sit diuisibile: q^o oe
 quod mouetur diuisibile e. Minor uonsequo videtur nota. Maiorem probat
 qm qn mobile totum e sub h^o adquem iam non mutatur ad hanc h^o sed
 e iam mutatum: qn u^o e totum sub h^o aquo non dum mutatur: q^o oe quod moue-
 tur quandiu mouetur debet ee partim in h^o aquo & partim in h^o adquem.

Sed aduersus hanc roem ita quispiam dicit aut quando in maiori prop^o ait
 Aris: o e quod mouetur, partim debere ee in h^o adquem & partim in h^o aquo
 intelligit partem partim cadere super h^o ipsos q. sit sensus omne quod mouetur
 habiturum ee aliquam p^{em} in adquem, et aliquam in aquo qui sensus uerus
 e e quod motus ois e interdus h^o positus & ex conseq. in mobili dum
 mouetur debet esse aliquid ex h^o aquo, et aliquid ex h^o adquem: sed ex
 hoc potius ut colligi h^o motus debere ee diuisibiles quam id quod mouetur debe-
 re ee diuisibile. Nam aia realis dum mouetur ab uno bitio in virtutem oppo-
 sitam poterit habere simul aliquid ex bitio et aliquid ex virtute ipsa in aia
 indiuisibilis e. quod si particula partim, cadat supra mobile ipsum ut sensus
 sit mobile dum mouetur habere debere quandam sui partem sub h^o aquo
 & aliam sub h^o adquem: Id non ut necium nec verum nam fieri pot ut motu
 alterationis aliquid simul in sebitum mouetur: Item cum lapis mouetur e
 loco sublimi non semper habet aliquam sui partem in h^o aquo mouetur
 et partem aliam in h^o adquem tendit ut p^z cum e in loco intermedio. //

Ex hoc de mobile par-
 tem e in h^o aquo et
 partim in h^o adquem
 q^o alium p^{em} h^o re-
 spatium ad quem
 accurrunt p^{em} h^o
 parti bus illius
 ad quem

Ad hanc dubitationem dm e Maiorem intelligendam ee in posteriori sensu
 in motu locali tantum q non ee intelligendum de h^o adquem ut Sumoio ut
 Sumoio ut Arispe docet, sed de h^o adquem proxime. Hoc e de ingressu mo-
 bily in partem spatij qua proxima e parti qua occupat sed cum oe quod mo-
 uetur quouis alio motu fisico mouetur etiam locali, ut docet Aris.
 & h^ocorum, omne aut quod mouetur motu locali debet ee diuisibile, conseq^{us}
 e ut oio oe quod mouetur motu fisico diuisibile ee debeat.

Utrum motus possit fieri in instanti

Q^o unica.

Part^{is} affirmatiua suadetur imprimis Soc m^o. In quouis instanti eius spozij
 quo mobile

mobile mouetur vere possumus affirmare quod mobile mouetur: ~~sed~~ quod eius motus existat: 9° potest fieri motus in instanti.

Deinde quod moueri est aliquid rem se habere, nunc atque prius, sed mobile in instanti aliquid se habet, atque prius cum in instanti possit habere aliam dispositionem ab eo quam habebat in toto spore precedenti: 9° motus potest fieri in instanti.

Præterea primo illuminatio quæ fit in instanti quo corpus luminosum producit motus, est non alteratio, per quam qualitas acquiritur: illuminatio vero hæc fit in instanti: 9° motus potest fieri in instanti.

Cui in questione hæc una concluditur: Satisfaciendum erit. Motus non potest fieri in instanti, ^{na ges.} quæ præterquam quod satis probatur ea ratione qua Aristoteles cap. 13° ~~in~~ ⁱⁿ accensione ^{2^{am}} Concl^o confirmavit, patet etiam ex natura ipsius motus, cum non motus suapte natura successione extensus sit, intransiens vero nullam habeat successionem, satis apertum est non potest fieri motus in instanti, quod adeo verum est ut nec angeli in instanti moueri possint, ut affirmat S. Hieronymus. 1° p. 9° 53 art. 9 nec corpora gloriosa ut idem asserunt in 4° de 44 9° 2° ar. 3° quæstionum 2.

Ad 1um igitur Argumentum dicitur In quouis instanti copulatio partium sporis esse verum dicere mobile moueri motumque ipsius existere, videtur esse indubitanabile, quod cum tunc existit, copulat præteritam motus cum parte futura, non autem ita esse motum quum totus, aut ~~ita~~ aliqua eius pars integralis existat tota in instanti quo hæc negat Aristoteles motum esse aut fieri in instanti.

Ad 2um respondetur illud quidem moueri aliqua duratione, quod aliquid se habet in una parte eius durationis, & aliquid in alio: At vero in instanti non potest mobile aliquid se habere in una eius parte, & aliquid in alio, cum intransiens partibus careat.

Ad 3um dicitur Non omnem acquisitionem qualitatis esse alterationem quæ est species motus, sed eam tantum quæ successiva est, qualis non est illa illuminatio quæ educta est, et si Summi illuminationes nomine alterationis satis acceptis significari possint, quatenus sunt acquisitiones qualitatum.

De quibusdam ad motum Cap. 4um

In quibus partibus hoc caput continetur, in quibus duæ quædam accertiones proponuntur. Primo accertio est motus diuiditur duobus modis, hoc est additionem mobilis, & diuisionem sporis. Prior pars sic ostenditur. Nam motus quo totus mouetur Socrates diuiditur in eam partem qua caput ipsius mouetur, & in eam qua pedes, & in eam qua pedes, et alia Summi partes, cum non motus ita sit in toto mobili ut singulis eius partibus respondeat singula pars motus diuiditur motus ad diuisionem mobilis. Posterior pars ita probatur

nam